

UDK 81'373.231(497.5Otočac)“19”
262.2(497.5Otočac)“19”(093.2)
Prethodno priopćenje
Primljeno: 25. studenoga 2015.
Prihvaćeno za objavljivanje: 10. listopada 2016.

OSOBNA IMENA ŽUPE OTOČAC S NAGLASKOM NA OSOBNA IMENA KRŠĆANSKE PROVENIJENCIJE OD POČETKA 20. STOLJEĆA DO SUVREMENOSTI

Jasminka BRALA MUDROVČIĆ, Zadar

U radu se prikazuje antroponomija župe Otočac. U Matičnoj knjizi krštenih za grad Otočac i okolna pripadajuća mu naselja pronađena je bogata antroponijska građa te je provedena analiza osobnih imena u razdoblju od stotinjak godina (od početka 20. stoljeća do suvremenosti). Proučena je brojnost pojedinih osobnih imena, raznolikost među osobnim imenima, podrijetlo, tvorba, pravopisne značajke i povijesna uvjetovanost svih osobnih imena s posebnim naglaskom na osobna imena kršćanske provenijencije. Analiza zapisa Matične knjige krštenih u navedenom razdoblju dovela je do utvrđivanja fonda osobnih imena koja su dodjeljivana novorođenoj djeci (820 osobnih imena), a znatan broj osobnih imena kršćanske provenijencije (508 osobnih imena) zorno pokazuje višestoljetnu kršćansku osviještenost tamošnjega stanovništva.

KLJUČNE RIJEČI: *antroponimi, Matična knjiga krštenih, župa Otočac.*

Uvod

Imena ili antroponimi¹ su u jezičnom i kulturnom komuniciraju, pri snalaženju u prostoru i prepoznavanju u društvu važni čimbenici. Ti jezični znaci i kulturni spomenici sadrža-

¹ U hrvatskoj antroponomiji postoji niz antroponimnih kategorija, a za ovo istraživanje dostatno je razlikovati trije vrste imena: osobnih imena, nadimaka i prezimena. Osobna imena su najstariji sloj hrvatske antroponomije, a do procesa oblikovanja prezimena, najmlađeg antroponijskog sloja, došlo je u 16. stoljeću kad se odlukom Tridentskog sabora uvode matice, zbog čega su svi upisnici morali imati i ime i prezime. Sve složenije društvene strukture i zahtjevi za preciznim imenovanjem ljudskih jedinki u njih razlog su pojavili novih tipova imenskih formula. Nerijetko se događa da onomastičari antroponijsku gradu iščitavaju drukčije od zakonskih odredbi (»Zakon o osobnom imenu«, *Narodne novine*, Zagreb, br. 69, 22. listopada 1992.) pa je potrebno izvršiti usklajivanje (Andela FRANČIĆ, »Što je osobno ime?«, *Folia onomastica Croatica*, br. 15, Zagreb, 2007., str. 71-80). O odlikama geneze i razvoju hrvatske imenske formule pogledati članak

vaju u sebi svjetonazor puka te oslikavaju materijalnu i duhovnu kulturu. Ta najstarija antroponijska kategorija² teritorijalno je i dijalektalno određena.

U radu se prikazuje antroponomija župe Otočac. U Matičnoj knjizi krštenih za grad Otočac i okolna pripadajuća mu naselja pronađena je bogata antroponijska građa te je provedena analiza osobnih imena od početka 20. stoljeća do suvremenosti. Proučena je brojnost pojedinih osobnih imena, njihova raznolikost, podrijetlo, tvorba, pravopisne značajke i povijesna uvjetovanost svih osobnih imena s posebnim naglaskom na osobna imena kršćanske provenijencije.

Analiza zapisa *Matične knjige krštenih* u navedenom razdoblju dovela je do utvrđivanja fonda osobnih imena koja su dodjeljivana novorođenoj djeci (820 imena), a znatan broj osobnih imena kršćanske provenijencije (508) zorno pokazuje višestoljetnu kršćansku osvijestenost tamošnjega stanovništva.

Odabrano je dvadeset primjernih godina od početka 20. stoljeća pa do 2015. godine, koje su bile neposredno prije ili poslije velikih svjetskih ratova i Domovinskoga rata, godine obilježene životom u bivšoj državi te na kraju nekoliko uzastopnih godina zbog maloga broja rođene djece, a radi dobivanja prave slike o suvremenome imenovanju. Godine su odabrane na taj način jer se pretpostavljalo da velika i stresna društvena događanja utječu na izbor imena,³ koja nose »u sebi spoznaje i sadržaje o svijetu svojega vremena. Odraz su gospodarske, kulturne i jezične povijesti naroda koji ih je stvorio i koji ih čuva kao važne spomenike vlastitoga identiteta.«⁴ Osobna se imena opisuju u trima vremenskim odsjećima: od početka stoljeća do Drugoga svjetskog rata, od Drugoga svjetskog rata do Domovinskoga rata i od Domovinskoga rata do suvremenosti. No, niti veliki ratovi niti promjena društvenoga uređenja niti neki drugi prijelomni događaji (npr. Hrvatsko proljeće, velike migracije stanovništva tijekom i poslije Domovinskoga rata) nisu doveli do značajne ideologizacije osobnih imena na ovome području⁵, ali je u posljednjem proučavanom vremenskom odsječku uočen velik broj osobnih imena stranoga podrijetla koja bi se mogla ocijeniti kao pomodna.

Zanimljivosti antroponijske građe pridonose i brojna dvostruka osobna imena koja se pojavljuju u najvećem postotku u drugome promatranom razdoblju (prvo razdoblje: 10%; drugo razdoblje: 22%; treće razdoblje: 7%) kao i samo dva trostruka osobna imena s početka 20. stoljeća. To da osobnoimenski sustav doživljava znatne promjene dokazuje i nestanak

Anđele FRANČIĆ »Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj«, *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, sv. 22, Zagreb, 1996., str. 17–36.

² Andela FRANČIĆ, »Uvid u osobna imena rođenih 2001.«, *Folia onomastica Croatica*, br. 11, Zagreb, 2002., str. 77.

³ »Ratovi bivaju često označnicima prijelomnih zbivanja na mnogim područjima ljudske djelatnosti. Njima nastaju promjene ideološke, političke, društvene i kulturne naravi. Svršetkom drugog svjetskog rata i nastankom druge Jugoslavije zbivaju se goleme promjene. (...) U Hrvatskoj su te promjene bile najizrazitije i imale su svoj odraz u jezičnim i posebice u onomastičkim previranjima. U Hrvatskoj antroponomiji nakon Drugog svjetskog rata, zbog tadašnjih ideoloških razloga i priklanjanja državne i partijske vlasti jugoslavenskou-nitarističkim i komunističko-boljševičkim idejama, prigušen je bio repertoar svetačko-biblijskih i izrazito nacionalnih imena.«, Petar ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, Zagreb, 2009., str. 85.

⁴ *Isto*, str. 15.

⁵ O mijenama u hrvatskom antroponijskom korpusu pogledati rad Petra ŠIMUNOVIĆA »Hrvatska antroponomija nakon II. svjetskog rata«, *Suvremena lingvistika*, br. 43/44, Zagreb, 1997., str. 379–386.

pojedinih imena u drugome i trećeme promatranome razdoblju, a koja su na početku prošloga stoljeća bila među mnogobrojnijima.

Šarolikost osobnih imena, tvorbene varijante tih osobnih imena, motivacijska ishodišta pojedinih osobnih, imena kao i sve već spomenuto, predmet su analize ovoga rada.

Župa Otočac: geografsko-povijesni kontekst istraživanoga područja

Otočac, grad u Gackoj dolini, ima bogatu prošlost te raznoliku sadašnjost. Sudeći po arheološkim nalazima, materijalnim ostacima različitih kultura, počevši od starijega kamennoga doba do rimskoga doba pa sve do danas, bila je Gacka dolina oduvijek naseljena.⁶ Prema podatcima grčkih i rimskih povjesničara u prapovijesno je doba u Gackoj dolini živjelo ilirsko pleme Japoda. Iz kasnoga brončanog doba kada se počela razvijati autohtonja japodska kultura sačuvani su tragovi materijalne kulture iz nekropola i nastamba u spiljama u Pećini u Ličkom Lešću.⁷ Od 7. do 5. stoljeća prije Krista (starije željezno doba) život se živi na gradinama. Iz toga su vremena poznate gradine u Kompolju, Prozoru, Starom Selu, Vrhovinama i Drenovom Klancu. To su poznata japodska naselja Avendo (Kompolje) i Arupium (Veliki i Mali Vital). Japodi potпадaju pod rimsku vlast i gube svoju samostalnost u ratu 33. godine prije Krista, kada je vladao Oktavijan August. Iz toga razdoblja sačuvana su dva svetišta boga Mitre, što ukazuje na činjenicu da se u 2. i 3. stoljeću štovao kult perzijskoga podrijetla.

Starohrvatsko razdoblje također nudi nekoliko lokaliteta, premda su nešto skromnijih razmjera u odnosu na starija nalazišta, koji potvrđuju kontinuitet života i održivost hrvatskoga kulturnog identiteta na tim prostorima. Pronađeni mačevi i naušnice potječu iz 9., 10. i 11. stoljeća. Upravo se u 9. stoljeću spominju stanovnici hrvatske župe Gacke.⁸ Na najstarijemu hrvatskom pisanom glagoljskom spomeniku nastalom oko 1100. godine *Baščanskoj ploči* prvi put se spominje ime Otočca kada se navodi da je otočka crkva sv. Mikule (Nikole) bila u zajednici s crkvom sv. Lucije u Baškoj na otoku Krku.⁹ U 13. stoljeću postaje župa Gacka nasljedno vlasništvo krčkih knezova Frankopana.

⁶ O povijesti grada Otočca pisani su mnogi zanimljivi tekstovi. Većina ih se nalazi u znanstvenoj literaturi, ali posebno su zanimljivi tekstovi koje su pisali Otočani u ciklusu knjiga objavljenih pod naslovom *Grad Otočac*. Tekstovi su raznoliki i obrađuju sasvim različite teme pokrivajući područja jezika, arhitekture, religije, suvremenih događanja... Edicija je izlazila desetak godina pod pokroviteljstvom Grada Otočca. No, postoji još nekoliko knjiga koje donose dragocjene podatke o povijesti ovoga grada, npr. Tihomil MAŠTROVIĆ, *General Nikola Maštrović. Život i djelo jednog hrvatskog časnika*, Zagreb, 1996.; Franz BACH, *Povijest Otočke pukovnije (prijevod)*, Zagreb – Otočac, 2010.

⁷ O kulturi Japoda u Gackoj valja izdvojiti rad Lidije BAKARIĆ iz Arheološkog muzeja u Zagrebu »Kultura pretpovijesnih Japoda u Gackoj«, *Grad Otočac 4*, (ur. Milan GOMERČIĆ), Otočac, 1998., str. 7-31 u kojem iscrpno, ali na pregledan i znanstveno-popularan način iznosi brojne podatke o materijalnim ostacima japodske kulture.

⁸ U Otočcu je održan znanstveni skup *Gacka i Otočac u srednjem vijeku* 2010. godine u organizaciji Katedre Čakavskog sabora pokrajine Gacke, Instituta dr. Ivo Pilar, Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Gackog pučkog otvorenog učilišta; Zbornik radova s navedenog skupa izdao je Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Područni centar Gospić 2012. godine.

⁹ Brojni znanstvenici sporili su se oko toga je li na *Baščanskoj ploči* riječ o Otočcu u Lici pa je time još poučniji i zanimljiviji tekst biskupa Mile BOGOVIĆA »Od kneza Gačana do Mikule u Otočcu«, *Gacka u srednjem vijeku*, (ur. Željko HOLJEVAC), Zagreb – Otočac, 2012., str. 9-23, u kojem smatra kako je razložno govoriti da se opatija sv. Nikole u Otočcu, čije je postojanje potvrđeno u 14. stoljeću, krije na *Baščanskoj*

U 15. stoljeću papa Pio II. stolnou je crkvu sv. Nikole podigao u rang katedrale i tim činom u Otočcu utemeljio biskupiju, koja se održala gotovo jedno stoljeće a ukinuta je 1535. godine. Otočka biskupija¹⁰ nastala je u vrijeme velikoga ugleda i važne uloge Frankopana, napose gospodara Gacke Sigismunda (Žigmunda) Frankopana, koji je preuzeo Otočac i posjede oko njega.

Isto to stoljeće obilježeno je čestim neuspješnim proradima Turaka. »Gacka dolina bila je poprište mnogih povijesno važnih bitaka s Turcima. Kada su turske postrojbe provalile u Gacku dolinu 1520. kod Otočca ih dočeka ban Petar Berislavić te hametice potuče. Godine 1526. cijela je Lika pala u turske ruke, ali ne i Otočac. Od tada povijest je Otočca vezana s poviješću obrane ostataka Hrvatske pred turskom najezdom, a područje tog ličkog grada postaje granicom između dva carstva. Godine 1527. Otočani su potukli Turke kod Dabre. (...) Kada je godine 1543. tursku posadu, opet kod Otočca, porazio bivši hrvatski ban Petar Keglević, važnost grada postade još očiglednijom.«¹¹ Često se spominju još dvije važne bitke koje su završile turskim porazom, a to su bitka na Gusić polju 1655. godine i kod Jurjevih stijena 1663. godine¹².

U 18. stoljeću Otočac postaje sjedištem pukovnije, tada ga i hrvatsko-ugarska kraljica Marija Terezija čini trgovištem, povezuje ga prometnicama s ostalim dijelovima zemlje, a otvaraju se i mnoge škole.

Osnivanje i rad kazališta,¹³ osnivanje javnih škola i knjižnice (čitaonice),¹⁴ događaji su i prilike u 19. stoljeću od velika značenja i za današnje kulturno ozračje toga dijela naše domovine. Župna crkva Presvetog Trojstva¹⁵ tadašnja je glavna urbana dominanta.

Otočka je župa do kraja 18. stoljeća obuhvaćala gotovo cijelo područje nekadašnje Otočke biskupije, ali je uslijed turskih napada i naseljavanja pravoslavnoga puka u 17. stoljeću bitno smanjena. Osamostaljenja okolnih većih naseljenih mjesta dovelo je do stvaranja novih župa tako da je u 19. stoljeću Otočka župa obuhvaćala samo gradsko područje s obližnjim selima.¹⁶ Otočka je župa dio Otočkoga dekanata »koji ima površinu od 3.718

ploči iz naziva Mikula u Otočcu. U tome se oslanja i na činjenicu da je benediktiziranje krčkoga monaštva došlo s područja hrvatskoga kraljevstva, odnosno da su s kraljem Zvonimirom na Krk došli i benediktinci iz Gacke. Više o ovoj problematici vidjeti u članku Jasminka BRALA-MUDROVČIĆ »Glagoljska baština Gacke doline i Gačanski park hrvatske memorije – jezično, kulurološko i nacionalno obilježavanje religioznoga i svjetovnoga života«, *Crkva u svijetu*, god. 49, br. 2, 2014., Split, str. 222–247.

¹⁰ O otočkoj biskupiji izlagali su brojni autori (Marko Medved, Milko Brković, Ante Gulin...) na skupu *Gacka u srednjem vijeku*, a objavljene su i mnoge knjige, primjerice knjiga biskupa Mile BOGOVIĆA *Otočac od spomena na Baćanskoj ploči do biskupijskog središta u 15. stoljeću* iz 2010. godine.

¹¹ T. MAŠTROVIĆ, *General Nikola Maštrović*, str. 138–139.

¹² »Bitka kod Jurjevih stijena nije u našoj historiografiji u dovoljnoj mjeri valorizirana,« tvrdi povjesničar Željko Holjevac, »iako je ona po broju ljudi koji su se našli u okršaju i po značenju u mnogo čemu ako ne ravna, onda svakako bliska Krbaškog bitci.« Usp. Željko HOLJEVAC, *Gackom kroz povijest*, Otočac, 2009., str. 86.

¹³ Kazališnopovijesni zemljovid Hrvatske upotpunjava podatak da su 1844. održane kazališne predstave u Otočcu na hrvatskome i njemačkome jeziku, kada se tako nešto još nije događalo ni u razvikanijim hrvatskim kazališnim sredinama. Usp. T. MAŠTROVIĆ, *General Nikola Maštrović*, str. 29–30).

¹⁴ Crkva je posjedovala bogatu knjižnicu, a sredinom 19. stoljeća Otočac posjeduje i bogatu knjižnicu Građanske škole. Unatoč tome godine 1873. osnovana je još jedna knjižnica – Narodna čitaonica.

¹⁵ Barokna župna crkva Sv. Trojstva iz 1684. (obnovljena 1774.). U Domovinskom ratu je izgorjela, a danas je dovedena gotovo u prvobitni izgled i još uljepšana.

¹⁶ Iz 19. stoljeća valja izdvojiti jedan dokument u kojem su zabilježena sva važna crkvena i svjetovna događanja. Radi se o *URBARIJUM PAROCHIAE OTTOCENSIS*, rukopisnom djelu župnog ureda u Otočcu, vrijed-

km četvornih. Drugi je po veličini u Gospočko-senjskoj biskupiji, odmah iza Gospočkog. Tu prema popisu iz 2001. godine živi 24 993 stanovnika (treći po brojnosti stanovništva u biskupiji, iza Gospočkog i Ogulinskog), tj. 15.4 stanovnika po četvornom kilometru. Biskupijski prosjek je 11.5, a hrvatski 78.5 stanovnika po četvornom kilometru.¹⁷ Dekanat danas ima 18 župa, (stanovnika 14 168; katolika 12 573). Župe su: Brinje, Brlog, Čanak, Dabar, Jezerane, Kompolje, Krasno Polje, Križpolje, Kuterevo, Letinac, Ličko Lešće, Lipice, Otočac, Prozor, Ramljane, Sinac, Stajnica i Švica. Župa Otočac, u kojoj je provedeno ovo istraživanje, ima 5050 stanovnika, od toga je katolika 4030.

Govor župe Otočac i Gacke doline¹⁸

Oko Otočca i Brinja dosta su se dobro sačuvale čakavske govorne značajke¹⁹ jer je uslijed nešto povoljnijih životnih prilika (koje su navedene u prethodnom poglavlju) nego u ostalim dijelovima Like stanovništvo primilo manje prinova i manje se raseljavalo. »Hrvati su čakavci, Srbi štokavci«,²⁰ pokazalo je istraživanje tamošnjih govora provedeno sredinom 20. stoljeća, a navedena konstatacija oslikava proučavane govore sve do suvremenosti.

Najzapadnije čakavsko naselje u Gackoj dolini je Kompolje, koje se nalazi u poluokruženju štokavaca i jekavaca. Na jugu je to Hrvatsko Polje, na zapadu Brlog, na sjeveru Brloška Dubrava, tek se na jugoistoku Kompolje dodiruje s čakavskom Švicom. Čakavski govore i stanovnici Otočca, Prozora, Čovića, Ličkog Lešća, Sinca i Ramljana. Govor stanovnika Lipovljana, Dabre i Kutereva ima jako malo čakavskih elemenata. Svi ti čakavski govori imaju ikavsko-ekavski refleks jata prema pravilu Meyera i Jakubinskoga (*misit testo, belo mliko*).

Stanovnici samoga gradskog središta Otočca i stanovnici okolnih sela u kojima prevlada pravoslavno stanovništvo (Podum, Škare, Doljani, Gorići, Staro Selo, Ponori, Hrvatsko Polje, Brlog, Drenov Klanac) štokavci su, a Hrvati podrijetlom Bunjevc (Brlog, Hrvatsko Polje, Brloška Dubrava, Glavace, Drenov Klanac) novoštokavci su ikavci pa se govorom razlikuju i od čakavaca i štokavaca i jekavaca koji žive u okolici.

nom dokumentu za povijest otočke župe. Zapisivanja župnika i ostalih svećenika u *Urbarium* počinju 1740. i traju do danas. Izvješćuje se o pastoralnom djelovanju, vjerskim običajima, opisuje se život i rad pojedinih ljudi, donose se neki pjesnički pokušaji... *Urbarium* je župska spomenica s mnoštvom podataka koji imaju šire povijesno značenje. Usp. Mile RAJKOVIĆ, »Župa Otočac - Povijesni pregled prema nepoznatim izvorima i poznatoj literaturi do 1972. godine«, *Grad Otočac 3*, (ur. Milan GOMERCIĆ), Otočac, 1997., str. 47–83. *Urbarium* je vrijedan dokument života i rada crkvenih djelatnika i vjernika u očuvanju vjere i kulture na ovom području.

¹⁷ <http://www.zupa-otocac.hr/?ispis=staticna&id=185> (zadnje posjećeno 5. 9. 2016.)

¹⁸ Imena su dijalektalno određena, stoga je nužno poznavanje jezičnih karakteristika područja koje se istražuje. U primjeru osobnog imena Stjepan/Stipan možda se najzornije predočava jezični utjecaj na oblikovanje imena.

¹⁹ Govor ovdašnjih čakavaca proučavali su sedamdesetih godina Milan Moguš, Božidar Finka, Slavko Pavetić... o kojem su objavili iscrpne studije.

²⁰ Božidar FINKA – Stjepan PAVEŠIĆ, »Rad na proučavanju čakavskog govora u Brinju i okolicu«, *Rasprave Instituta za jezik JAZU*, god. 1, br. 1, Zagreb, 1968., str. 6.

Antroponomija župe Otočac – sloj osobnih imena

»Svako je ime pouzdan vremenski i prostorni podatak o identifikaciji ljudi i prostora. Svako je ime odgovor na prilike koje su ga izazvale, porod duhovnog i kulturnog miljea u kojemu su ona našla pobude svojega nastanka.«²¹ Dakle, upravo su imena ta koja upućuju na podrijetlo i koja svjedoče o promjenama koje su se dogodile u nekom kraju tijekom povijest. Stoga je za analizu imena bitna etiologija čak više nego etimologija.

Predmet ovoga rada su osobna imena djece krštene u župi Otočac. Imensa građa na kojoj se temelji ovaj rad dobivena je iz *Matične knjige krštenih župe Otočac*. U razdoblju od stotinjak godina (od 1909. do 2015.) dobiven je korpus od 820 osobnih imena (1201 nositelj): 407 muških (618 nositelja) i 413 ženskih (583 nositelja). Odabранo je dvadeset primjernih godina iz triju vremenskih razdoblja: 1) od početka 20. stoljeća do Drugoga svjetskog rata (1909., 1916., 1923., 1934.) – 207 osobnih imena (412 nositelja); 2) od Drugoga svjetskog rata do Domovinskoga rata (1943., 1950., 1960., 1971., 1985.) – 238 osobnih imena (354 nositelja); 3) od Domovinskoga rata do suvremenosti (1993., 2000., 2001., 2005., 2006., 2009., 2010., 2012., 2013., 2014., 2015.) – 375 osobnih imena (435 nositelja).

Hrvatski korpus osobnih imena pa tako i korpus otočkih imena može se podijeliti na dvi-je velike skupine, što pokazuje i provedeno istraživanje – na osobna imena hrvatskoga podrijetla i osobna imena stranoga podrijetla (idioglotska i aloglotska osobna imena). U ukupnosti osobnih imena stranoga podrijetla izdvaja se skupina tradicijskih osobnih imena koja su uskladena sa zakonima hrvatskoga jezičnog sustava (npr. *Josip* i *Marija*) od skupine netradicijskih osobnih imena stranih hrvatskoj onomastičkoj tradiciji (npr. *Anja* i *Carlos*). Hrvatska narodna osobna imena pripadaju prvoj skupini (npr. *Domagoj*, *Milan*, *Zdravko*, *Danica*), a nekoliko podslojeva vidljivo je unutar druge skupine: slavenski ili općeslavenski (npr. *Vesna* i *Zdenko*), hrvatskome jeziku adaptirane varijante kršćanskih osobnih imena (npr. *Ana*, *Eva*, *Adam*, *Juraj*),²² adaptirane varijante islamskih osobnih imena (npr. *Šaha*), hrvatskom jeziku adaptiran sloj posuđenih osobnih imena koja ne ulaze u prethodne kategorije (npr. *Karlo* i *Nataša*), najmlađi sloj pomodnih osobnih imena (npr. *Nives*, *Nikol*, *Mari-Izabel*, *Melani*, *Žana*, *Carlos*, *Patrik*, *Sandro*).

Iz korpusa osobnih imena župe Otočac s obzirom na tvorbenu strukturu mogu se uočiti osnovni imenski oblici: temeljna osobna imena (npr. *Andrija*, *Antun*, *Ivan*, *Luka*, *Stjepan*, *Ana*, *Marija*, *Nada*, *Petra*, *Terezija*), izvedenice (npr. *Dinko*, *Ivica*, *Milan*, *Slavko*, *Željko*, *Anica*, *Anita*, *Božica*, *Julijana*, *Katica*, *Zorka*, *Željka*), pokraćena osobna imena (npr. *Božo*, *Jure*, *Mate*, *Mile*, *Niko*, *Jele*, *Jelka*, *Kata*) i složenice (npr. *Božidar*, *Krešimir*, *Vjekoslava*, *Vjenceslav*).²³

U cijelom imenskom korpusu od 820 imena nalazi se 101 dvostruko ime (npr. *Antonija Štefanija*, *Andjela Ana*, *Lucija Ana*, *Marija Mandaljena*, *Ivan Stipe*, *Josip Ivan*, *Krešimir*

²¹ P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, str. 22.

²² Većina onomastičara u kršćanski sloj imena ubraja i biblijska imena, od kojih su mnoga svojim postankom i starijia od kršćanstva i najčešće vuku grčke ili latinske korijene.

²³ Temeljno neizvedeno osobno ime u službenom i u neslužbenom kontekstu uglavnom je neutralnog značenja, a značenje imenske izvedenice i pokraćenih imena ovisno o vrsti komunikacije može biti dvojako: neutralno u službenoj komunikaciji i deminutivno-hipokoristično ili augmentativno-pejorativno u neslužbenoj komunikaciji.

Petar, Mate Ante, Tadija Stjepan) i samo dva trostruka osobna imena (*Karmela Marija Antonija i Zita Dragica Marija*). Dvostrukih je imena uviјek bilo u hrvatskoj antroponimiji pa se njihova pojavnost u svim promatranim razdobljima ne može ocijeniti pomodnom:²⁴ u prvome razdoblju je 8 muških i 12 ženskih (10%), u drugome 29 muških i 24 ženskih (22%) i u trećem razdoblju 13 muških i 15 ženskih dvostrukih osobnih imena (7%). Promotre li se sastavnice dvostrukih imena, uočava se da je vrlo često jedno ime ono koje je učestalo i kao jednorječno ime, npr. najučestalije jednorječno osobno ime *Marija* javlja se šest puta kao prva i trinaest puta kao druga sastavnica, a najučestalije jednorječno muško ime *Marija* javlja se pet puta kao prva i tri puta kao druga sastavnica. U ostalim dvostrukim imenima nailazi se na različite sastavnice: sastavnice stranoga podrijetla prilagođene hrvatskomu jezičnom sustavu (npr. *Petar Aleks, Rudolf Vilim*), sastavnice stranoga podrijetla preuzete bez prilagodbe (npr. *Emily Ana, Mari-Izabel, Sofia Marija*), idioglotsko-aloglotska kombinacija (npr. *Zoran Juraj, Željko Franjo, Stjepan Sandi, Hermina Emica, Vesna Marija, Hedviga Ružica*), idioglotska dvostrukost (npr. *Ružica Marija, Lucija Ana, Antonija Biserka, Ružica Božica, Jasna Ivana, Mira Marija, Ivica Damir, Mihovil Mile, Josip Ivan, Mate Ante, Ilija Ivan, Marija Josipa*). Ponekad su u imenskoj sintagmi spojena dva tradicionalno povezana imena (npr. *Krešimir Petar, Marija Magdalena*), a ponekad se pronalaze izrazito dijalektalno obojane pojedine sastavnice dvostrukih osobnih imena (npr. *Ivan Tona, Ivana Anka, Marija Mandaljena, Roža France*).

Sva muška dvostruka osobna imena pisana su kao dvije zasebne riječi kako je i propisano,²⁵ a samo tri ženska osobna imena odstupaju od pravila i napisana su sa spojnicom (*Ana-Marija* dva puta, *Mari-Izabel, Eva-Marija*).

Imenska struktura sastavljena od dva česta osobna imena *Ana* i *Marija* pojavljuje se tek u trećemu razdoblju i tih nekoliko primjera zabilježena su na dva načina: sa spojnicom (*Ana-Marija*) i kao imenska sraslica (*Anamarija*).

Na kraju je rada popis osobnih imena i njihova čestotnost pojavnosti po odabranim godinama iz kojeg je vidljivo da na proces imenovanja nisu bila presudna društvena događanja jer gotovo da nema ideološki nadjenutih osobnih imena.²⁶

Imenski se repertoar mijenjao i bogatio, ali se u promatranome razdoblju temeljio na svetačkim²⁷ i narodnim osobnim imenima, iako je u posljednjem promatranom razdoblju

²⁴ Takvu pojavu smatraju pomodnom brojni onomastičari, npr. istraživanje osobnih imena djece rođene 2001. u sedam većih hrvatskih gradova ukazuje na takvu pomodnost. Usp. A. FRANČIĆ, »Uvid u osobna imena rođenih 2001.«, str. 85.

²⁵ Stjepan BABIĆ - Božidar FINKA - Milan MOGUŠ, *Hrvatski pravopis*, Zagreb, 1996.

²⁶ Dakle, provedeno istraživanje je pokazalo da su Otočani tijekom 20. st. pokazali svojevrsnu dosljednost u davanju kršćanskih i narodnih osobnih imena svojoj novorodenoj djeci bez obzira na inu uvjetovanost, ali se zato u najsuvremenije doba (posljednjih godina) priklanjuju izrazito pomodnim imenima.

²⁷ »Za Hrvate je Tridentski sabor (1545 – 1563) bio vrlo značajan. Od tada se u Zapadnoj crkvi uvode maticе rođenih i prezimena se zapisom u njih uvelike ustaljuju, a na krštenjima se nadjevaju isključivo svetačka imena. Od tada se u Hrvata smanjuje broj i raznolikost narodnih imena u korist kršćanskih, kalendarskih, svetačkih. Njih će bivati sve više, u različitim hrvatskim jezičnim prilagodbama. Narodna imena i njihove pučke hipokoristične tvorbe služit će ili kao odvojeno, neslužbeno ime ili će se čuvati u prezimenima. Brojčano i tvorbeno neće se bitno povećati. Nasuprot tome, prilično oskudan broj svetačkih imena, pogotovo kad je riječ o ženskim osobnim svetačkim imenima, uvjetovat će u Hrvata vrlo snažan razvitak hipokorističnih likova od svetačkih imena. Neka, kao *Ivan, Petar, Stjepan, Matej...*, razvit će po nekoliko stotina različitih imenskih, pretežito hipokorističnih likova.« Usp. Petar ŠIMUNOVIĆ, *Hrvatska prezimena*, Zagreb, 1995., str. 22.

uočena veća ishitrenost u nadjevanju osobnih imena vođena željom za originalnošću, modom ili povođenjem za stranim osobnim imenom kakve roditeljima drage ili sklone osobe. Izrečeno potkrjepljuju imenski podatci: u prvoj razdoblju (od početka 20. stoljeća do Drugoga svjetskog rata) djeci je nadjenuto 148 kršćanskih osobnih imena od 207 (71%), u drugome se razdoblju (od Drugoga svjetskog rata do Domovinskoga rata) taj broj nešto smanjio – od 238 danih osobnih imena 142 su kršćanska (60%), ali je u trećem promatranom razdoblju (od Domovinskoga rata do suvremenosti) moguće uočiti znatan pad udjela kršćanskih imena – 218 od 375 (58%). Naime, evidentan je velik broj osobnih imena stranoga podrijetla koja bi se mogla ocijeniti kao pomodna jer kao takva nisu tradicionalna u otočkoj antroponomiji (npr. *Mirela, Valerija, Patrik, Teo, Bruno, Dino, Rudolf, Simona, Žana, Dorijan, Carlos, Daria, Nika, Tena, Jan, Lela, Lorena, Maks Anton, Diego*). U tu skupinu ubrajaju se i ženska osobna imena na suglasnik (*Mari-Izabel, Doris, Nikol, Nives, Karmen*) ili na samoglasnik –i (*Sandi*), koja svoju stranost iskazuju za hrvatsku antroponomiju neuobičajenim završetkom i neuklopljenošću u hrvatskojezični sustav zbog svoje nesklonjivosti (pojava takvih imena vidljiva je od 2000. godine dok u prvim dvama promatranim razdobljima nije zabilježen niti jedan primjer takvoga osobnog imena). Za razliku od tih imena koja su u potpunosti ili djelomično prilagođena grafijski, fonološki i morfološki sustavu hrvatskoga jezika u posljednjih pet-šest godina u Matičnu knjigu krštenih zabilježena su osobna imena neprilagođena našem antroponijskome i jezičnome sustavu (npr. *Matteo, Tommy, Emily Ana*).²⁸

Rijetki su primjeri dvaju imena koja se razlikuju samo po sekvencijama -ia, -ija (*Antonia, Antonija, Viktoria, Viktorija, Andrea, Andreja*), -ia-, -ija- (*Maria, Marija, Diana, Dijana*), -ie-, -ije- (*Gabriel, Gabrijel*). Svi navedeni primjeri na -ia, -ia-, -ie kao i primjer na -io (*Antonio*) bez zabilježene sekvence -ijo rezultat su nadjevanja osobnih imena isključivo u trećem promatranom razdoblju.

Mnoga su imena iz prvoga razdoblja nakon Drugoga svjetskog rata izumrla dok su se druga nastavila davati, npr. osobna imena *Ruža, Ružica, Roža, Rozalija, Rozarija* bila su među najfrekventnijim imenima do 1960. godine, a potom ih do suvremenosti nema (12x:13x:0x). Osobno ime *Ivan* zastupljeno je u svim analiziranim primjernim godinama, iako je u prvom razdoblju bilo frekventnije nego u drugom i trećem (38x:13x:14x). Poslije Domovinskoga rata nije zabilježen niti jedan *Nikola* usprkos činjenici da je to bilo nekada jedno od najfrekventnijih imena, već je čest oblik *Niko*. Slično se dogodilo i *Mati*. Naime, od početka 20. stoljeća do Drugoga svjetskog rata to je osobno ime bilo među najčešćim (među prvih deset), poslije Drugoga svjetskog rata pa do Domovinskoga rata niti jednom dječaku nije dano to ime, a u posljednjem istraživanom razdoblju roditelji su se odlučivali

²⁸ »Pomodna imena dokaz su tome da su imena društvene činjenice na koje se odražava kulturno-socijalna stvarnost vremena u kojem su nadjenuta. Osobna imena stranog podrijetla koja smo baštinili od predaka te ih doživljavamo kao naša, domaća (tip *Josip, Nataša*) ne smatraju se pomodnima jer su ona potpuno prilagođena hrvatskoj onomastičkoj, pravopisnoj i tvrbenoj praksi. Drugi tip imena stranog podrijetla, tzv. »nova« osobna imena (tip *Asja, Dona, Ira, Stiven, Mišel*) uklapaju se u jezični sustav, ali ne i u hrvatsku onomastičku tradiciju, no zbog toga ih ipak ne smatramo pomodnima. »Prava« pomodna imena su ona koja krše ograničenja hrvatskog standardnog jezika time što sadrže hrvatskom jeziku nesvojstvena slova (tip *Wendy*), dvostruka slova (tip *Rocco*), dvoglase (tip *Claudia*), suglasničke skupove (*Christian*) ili imaju tude mjesto naglaska.« Usp. Barbara VODANOVIĆ, »Osobna imena na Pašmanu«, *Folia onomastica Croatica*, br. 14, Zagreb, 2005., str. 205.

za oblike *Matej*, *Matija*, *Mateo* i *Matteo*. Tim više veseli spoznaja da suvremeno doba oživljava to ime jer su dva dječaka 2009. i 2014. dobili ime *Mate*. Uzmu li se u obzir svi oblici, to muško ime bilo bi jedno od triju najčešćih osobina muških imena (28x). Muško osobno ime *Milan* u potpunosti je izumrlo (od 1971. ga uopće nema), a do tada je bilo među deset najčešćih muških osobnih imena.

S obzirom na tvorbenu strukturu, u navedenim primjerima može se govoriti o tvorbenim varijantama (npr. *Nikola* – *Niko*, *Roža* – *Rozalija*) i tvorbenim grozdovima²⁹ (npr. *Mate* – *Matej* – *Mateo* – *Matija*), a u osobnoimenskome korpusu pronalaze se još brojni primjeri: *Milan* – *Mile*, *Ivana* – *Ivanka* – *Ivka* – *Ivanja* – *Ivanjica*, *Toma* – *Tome*, *Manda* – *Mande* – *Mandica* – *Mandalena* – *Mandaljena* – *Magdalena* – *Magda*, *Juraj* – *Jure*, *Petar* – *Perica*, *Ivan* – *Ivica* – *Ivano*.

U prvome je razdoblju često vidljiva dijalektalna obojenost imenskoga lika (npr. *Ivanja*, *Mandaljena*, *Rozalija*, *Rozarija*, *Štefanija*, *France*, *Toma*, *Stipan*, *Mijo*), drugo razdoblje karakteriziraju vrlo šarolika imena (npr. *Antonija*, *Jelka*, *Slavka*, *Zorka*, *Marija*, *Katica*, *Božica*, *Olga*, *Jure*, *Adam*, *Danijel*, *Miroslav*, *Šime*, *Želimir*, *Željko*, *Predrag*, *Dražen*, *Mislav*), a treće razdoblje koje traje do danas karakteriziraju međunarodna i općehrvatska imena (npr. *Iva*, *Barbara*, *Tamara*, *Irma*, *Ana*, *Anja*, *Lara*, *Sara*, *Leonarda*, *Nika*, *Vita*, *David*, *Dino*, *Luka*, *Miran*, *Robert*, *Borna*, *Patrik*, *Bruno*, *Filip*, *Roko*, *Jan*, *Sandro*, *Lovro*, *Ivano*, *Silvio*).

Ženska osobna imena

Uvidom u *Matičnu knjigu krštenih* za župu Otočac uočena je činjenica o raznolikosti ženskih osobnih imena, ali se došlo i do spoznaje o najčešćim ženskim osobnim imenima, njihovu podrijetlu, načinu tvorbe, oblicima i u suvremeno doba težnji individualizaciji preko osobnoga imena. Vidljiva je i težnja za skraćivanjem imena (nešto manje je ta pojava u odabiru vidljiva kod muških osobnih imena) pa s većim vremenskim odmakom od današnjice, kada se daje prednost kraćim osobnim imenima, dominiraju duga, trosložna i višesložna osobna imena (npr. prvo razdoblje: *Mandaljena*, *Rozalija*, *Viktorija*, *Antonija*, *Vjekoslava*; drugo razdoblje: *Marica*, *Božica*, *Dragica*, *Katarina*, *Marijana*; treće razdoblje: *Mia*, *Ema*, *Dina*, *Tea*, *Tena*, *Lea*, *Dita*, *Vita*).

Svojom pojavnosću između 413 ženskih osobnih imena, od kojih je 232 kršćanskih (56%), prednjači kršćansko osobno ime *Marija* (71). Od toga osobnog imena vuku svoje podrijetlo sljedeća ženska osobna imena: *Marieta* (tal. *Marietta*, umanjenica od *Maria*), *Marica* (umanjenica) i *Marijana* (izvedenica od *Marije* ili složenica od *Marije* i *Ane*). Ako bi se pribrojila dvostruka osobna imena u kojima je *Marija* jedna od sastavnica, dobila bi se još veća zastupljenost toga osobnog imena: *Marija Mandaljena*, *Marija Magdalena*, *Mira Marija*, *Marija Dragana*, *Marija Tatjana*, *Mia Marija*, *Pia Marija*. Često osobno ime *Magdalena* ili regionalno obojeno *Mandaljena* i u svojim izvedenicama *Manda*, *Mande*, *Mandica*, *Magda* ili *Mandalena* (talijanski utjecaj) grčkoga je podrijetla, a u svom iskonu

²⁹ Domagoj VIDOVIC, »Nacrt za Vodnjansku antroponomiju«, *Folia onomastica Croatica*, br. 14, Zagreb, 2005., str. 168.

znači *postati velik*.³⁰ Spomenute jednosložne i trosložne sastavnice različitog su karaktera: *Dragana* se izvodi od pridjeva *draga*, *Tatjana* je ruskoga postanja, a *Mia* pomodnica (mogla bi se dovesti u vezu s osobnim imenom *Mihaela*, koja je nastala mocijskom tvorbom od hebrejskoga osobnog imena *Mihael*).

Druge i treće mjesto po pojavnosti zauzimaju *Kata* (22) i *Ana* (17), također osobna imena kršćanske provenijencije. *Ana* je često osobno ime i u svojim deminutivnim inačicama: *Anka* (ta odmilica svojom pojavnosću zauzima četvrto mjesto – 16 djevojčica je dobilo to ime), *Ankica* (odmilica od *Anka*) te umanjenice *Anika* i *Anita*. *Kata*, *Kate* i *Katica* (po pojavnosti je na osmom mjestu) umanjenice su pohrvaćenoga osobnog imena latinskoga podrijetla *Katarina* (svojom zastupljenosću u imenovanju zauzima jedanaestu mjesto). Starije generacije bile su sklonije obliku *Kata*, a mlađe obliku *Katarina* kao i ruskom osobnom imenu *Katja*, odmilici od *Ekaterina*.

Peto mjesto zauzele su *Josipe* (11), a šesto i sedmo *Dragice* (10) i *Mande* (10). *Josipa* je nastalo mocijskom tvorbom od muškoga osobnog imena *Josip* i pripada kršćanskome sloju, a narodno ime *Dragica* nastalo je od pridjeva *draga*. *Manda*, *Mande*, *Mandica*, *Mandalena*, *Magdalena*, *Mandaljena* u svojoj ukupnosti bile bi među triju najučestalijim ženskim osobnim imenima (23). Sve varijante toga imena gube se u posljednjem istraživanom razdoblju, osim jednoga pojavljivanja nešto drukčijega oblika. Naime, 2012. jedna je djevojčica dobila ime *Magda*.

Slijede: *Ružica*, *Ruža*, *Božica*, *Ivana*, *Eva*, *Milka*, *Katarina* i *Katica*. Osobno ime *Ivana* nastalo je mocijskom tvorbom od muškoga osobnog imena *Ivan*, a osobna imena *Ivana*, *Ivanjica*, *Ivka* i *Ivanka*, koja se pojavljuju u istraženom razdoblju, inačice su toga osobnoga imena. U skupinu osobnih fitoemotivnih imena (leksemi s nazivom biljke koji imaju dodatno emocionalno značenje) imena ubraja se ime *Iva*, čija se etimologija vezuje uz *ivu*, vrstu vrbe (*Salix caprea*). U fitoemotive ulazi i osobno ime *Ruža* i odmilica *Ružica*, čija se značenja vezuju uz biljku *ružu* kao i *Roža*, *Rozarija* i *Rozalija*, koje u korijenu riječi imaju isto značenje. Starije generacije župljana župe Otočac nadijevale su rado ta tri osobna imena svetačkih konotacija svojim djevojčicama.³¹ Narodnom sloju pripada većina fitoemotivnih osobnih imena, a osim spomenutih pronalazi se još nekoliko primjera: *Dubravka* (od imenice *dubrava* u značenju dubove, hrastove šume), *Ljubica* (od imenice *ljubica*) i *Ljiljana* (prema latinskom imenovanju istoimenoga cvijeta). Fitoemotivo osobno ime *Suzana* jer se izvodi od hebrejske riječi za *ljiljan* pa bi ga valjalo svrstati u kršćanski sloj osobnih imena kao i *Šteficu* (umanjenicu od *Štefanića*) koja se izvodi iz grčkoga *Stephania* prema *Stephanos* u značenju *vijenac*, *kruna*. To je ime nastalo od *Štefa* pokraćenoga imena od *Štefan*, a *Štefan* je imenska inačica koja pripada imenskom gnijezdu *Stjepan*.

³⁰ Tumačenja osobnih imena preuzeta su iz nekoliko glavnih izvora: Petar SKOK, *Etimološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika 1/2/3*, Zagreb, 1971./1972./1973.; *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, Zagreb, 2002.; Mate ŠIMUNDIĆ, *Rječnik osobnih imena*, Zagreb, 2006.; P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovavlje*.

³¹ Osobna imena iste skupine *Rozalija*, *Rozarija* i *Roža* pojavljuju se često možda i uslijed postojanja obližnje crkve Sv. Rozalije Ličkom Lešcu (selu desetak kilometara udaljenom od Otočca), a u fitoemotive se ubrajaju i stoga što je svetica Rozalija prikazana »glave prekrivene vjenčićem od bijelih ruža« Usp. Erhard GORYS, *Leksikon svetaca*, Zagreb, 2003., str. 328–329.

Mocijskom tvorbom od muškoga osobnog imena *Petar* nastalo je osobno ime *Petra*, koje je karakteristično za suvremeno doba (nema pojave niti jedne *Petre* do početka 21. stoljeća). U korijenu osobnoga imena *Božica* nalazi se pridjev *božja*, a *Milka* se izvodi od pridjeva *mila*. Za razliku od tih narodnih osobnih imena, kršćanskom sloju pripadaju *Eva* i njena umanjenica *Evica*, *Barbara*, *Reza* (od lat. *Teresia*).

Kada je riječ o ženskim osobnim imenima, deminutivni oblici i hipokorističke forme na -ica srednje su česta pojava pa uz već spomenute primjere mogu se nabrojiti još neki primjeri: *Blaženka* (odmilica od *Blažena*), *Draženka* (odmilica od *Dražena*), *Jasminka* (odmilica od *Jasmina*), *Emica* (umanjenica od *Ema*), *Vjerica* (umanjenica od *Vjera*), *Zorka* (odmilica od *Zora*).

Raznolikost osobnih imena potkrjepljuju osobna imena slavenskoga podrijetla tipa *Vesna* (*proljeće*),³² samo jedno osobno ime koje pripada islamskom sloju uzvišena i dostoјanstvena značenja *Šaha* (od Šahin u značenju *kraljevskog sokola*), fitoemotivno osobno ime *Jasmina* perzijskoga podrijetla ili pak samo jedno zabilježeno kršćansko osobno ime *Jurja* nastalo mocijskim tipom tvorbe od muškoga osobnog imena *Juraj*.

Mocijskom tvorbom povezana je još nekolicina osobnih imena: *Andela/Andelo, Andreja/Andrej, Antonija/Anton, Gabrijela/Gabrijel, Mihaela/Mihael, Martina/Martin, Nikolina/Nikola, Rafaela/Rafael*.

Velik dio ženskih osobnih imena, kako je već vidljivo i iz navedenih primjera, otpada na složena osobna imena: *Anamarija* (od dva osobna imena), *Daliborka* (hipokoristički oblik osobnog imena *Dalibora* prema češkom *Dalibor*), *Tomislava* (prema muškom osobnom imenu *Tomislav*).

No, uočen je i proces pokraćivanja osobnih imena čiji je rezultat najčešće dvosložna imenska pojava nastala kraćenjem osobnoga imena za jedan ili dva sloga. Na taj se način dobiva okrnjena imenska osnova s hipokorističkim nabojem. Takav je slučaj s već spomenutim osobnim imenima tipa *Kata* od *Katarina*, ali i s pokraćivanjem osobnih imena *Laura*, kada se dobiju dva u novije doba omiljena dvosložna ženska osobna imena *Lara* i *Lora* (u 20. stoljeću nije zabilježen niti jedan takav oblik osobnoga imena), koja su jednakom zastupljena kao iznimno popularna *Lana* (posuđenica iz ruskoga jezika, izvedenica od *Jolanta*, *Melanija* i drugo). Pokraćivanje je vidljivo i u suvremenom osobnom imenu *Vita* (još češće je muško osobno ime *Vito*) nastaloga od osobnog imena *Ljudevita* ili *Vitomira*, kojima se u korijenu riječi nalazi praslavenski *gospodar, gospodin*.

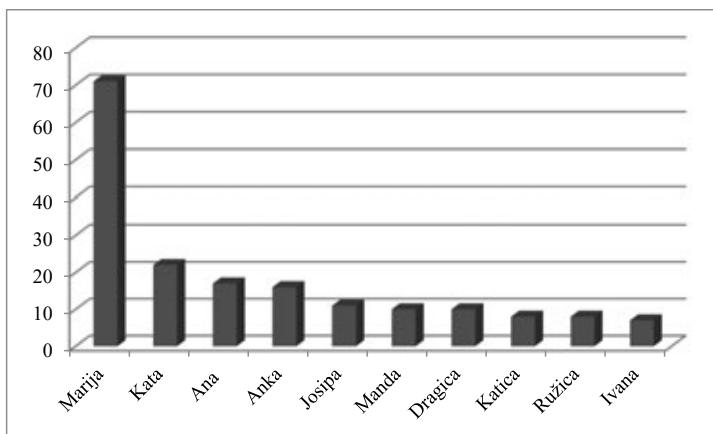
Može se zaključiti da prevlast imaju kršćansko-narodna osobna imena (primjerice *Eli-zabeta* – lat. *Elisabeth* od grč. *Elisabet* < heb. *Elišeba*, *Rebeka* – lat. *Rebecca* od grč. *Rebekha* < heb. *Ribhqah*, *Sara* – hebrejski *Sarah*),³³ koja su uglavnom latinskog i grčkog

³² »vesna« »proljeće«, nije hrv.-srp. narodska riječ, nego pjesnička (*ubava vesna*), uzeta po svoj prilici iz češ. Nalazi se u stčslav., češ., polj., ukr. i rus. Praslav. (...) Danas žensko lično ime.« Usp. Petar SKOK, *Etimološki rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika 1/2/3*, str. 579.

³³ Tumačenja preuzeta iz djela: M. ŠIMUNDIĆ, *Rječnik osobnih imena*, 2006.

podrijetla, potom slavenska osobna imena (nešto veća pojavnost riječi slavenskoga podrijetla, posebice ruskoga, zabilježena je od 60-ih godina 20. stoljeća, što se može pokušati dovesti u vezu s ideološkom obojenošću u procesu imenovanja) pa osobna imena posuđena iz drugih jezika, primjerice *Aneta* (tal./franc.), *Nina* (tal. skraćenica od *Danina*), *Hedviga* (njem. *bojevita u ratu*), *Hermina* (od njem. *Herman* – vojni čovjek), *Karla* (od *Karlo*, njem. *Karl* – muž), *Zita* (tal. *Zita* – djevojka).

Gotovo sva osobna imena, izuzetak je nekoliko već spomenutih pomodnica, bez obzira bila grčkoga, latinskoga, hebrejskoga, talijanskoga, germanskoga ili nekoga drugog podrijetla prilagođena su pravopisnome sustavu hrvatskoga jezika. Pravopisna kolebanja javljaju se u pisanju samo nekolicine ženskih osobnih imena (npr. *Antonija/Antonia, Dijana/Diana, Viktorija/Viktoria*).

Grafikon 1. Najučestalija ženska imena

Muška osobna imena

U promatranih stotinjak godina od 407 (618 nositelja) zapisanih osobnih muških imena u *Matičnu knjigu krštenih* za župu Otočac čestotnost pojavnosti je sljedeća: *Ivan* (65)³⁴, *Josip* (42)³⁵,

³⁴ »Ime *Johannes* hebrejskog je podrijetla. *Johanen* znači »daj Bože«. Početno j- pred vokalom u romanskim rijećima davalo je u starohrvatskom ž-. (...) Vrlo rano potvrđeno je pohrvaćeno ime Ivan, od kojega je nekoliko stotina hipokorističnih imena.« Usp. P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovљe*, str. 44. *Ivica, Ivano*, a i ime *Jan* (češki/poljski) inačice su imena *Ivan*. Svima je hebrejsko izvorište etimološkog značenja *Bog je milostiv*.

³⁵ Ime *Josip* je hebrejskog podrijetla u značenju *on će razmnožiti* (broj Jakovljevih sinova), jer je Josip bio jedanaesto Jakovljevo dijete. Međutim, »ime se nije širilo kultom biblijskog patrijarha Josipa, već Marijina supruga.« Usp. P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovљe*, str. 32.

Nikola (17)³⁶, *Stjepan* (17)³⁷, *Marko* (15), *Toma* (15), *Milan* (13), *Petar* (13)³⁸, *Juraj* (12), *Karlo* (11), *Luka* (11), *Mate* (11), *Tomislav* (11), *David* (8)³⁹, *Filip* (8), *Franjo* (8), *Mijo* (8), *Marin* (8). S obzirom na tvorbenu strukturu, u imenskoj formuli prevladavaju temeljna osnovna osobna imena, a pokraćena imena su nešto rjeđa (npr. *Franjo/Franjica/Frane*, *Juraj/Jurica/Jure*, *Nikola/Nikica/Niko*, *Petar/Perica/Pere*, *Stjepan/Stipe*). No, u službenoj imenskoj formuli osobno je ime denotativnoga značenja pa oslovimo li mušku osobu *Ivica* jer se on doista tako službeno zove (a ne *Ivan*), uporabom deminutivno-hipokorističnoga lika ne izričemo svoje osjećaje prema njoj.⁴⁰ Pokraćena imena su kao tvorbena varijanta popularnija u novije doba.

Velika je većina muških osobnih imena svetačka (68% – 276 od 407 muških osobnih imena), a među nabrojenim osobnim imenima nalazi se samo jedno osobno ime sveca *Sebastijana*, zaštitnika Gacke doline.⁴¹ No, na brojnost osobnih imena *Nikola* i *Ante* vjerojatno je utjecala činjenica o postojanju oltara tih svetaca u župnoj crkvi ili je obližnja kapela sv. Josipa⁴² utjecala na učestalost pojave toga osobnog imena. Zabilježeno je još mnoštvo imena kršćanske provenijencije: *Adam, Andrija, Gabrijel, Ilija, Mihovio*⁴³, *Pavao, Rafael*. Zanimljiva je činjenica da su se iznimno rijetko davala osobna imena dobivena po nazivima životinja. Naime, samo je jedno takvo osobno ime zabilježeno na početku 20. stoljeća – *Vuk*. Ta osobna imena pripadaju skupini najstarijih osobnih imena. To su odapelativna (samotvorna, monoleksemna) osobna imena. »Mnoga od njih nastala su pod utjecajem magije i religije kao apotropeji (da osobu kojoj su pridružena čuvaju od zla). Zovemo ih profilaktičkim imenima.«⁴⁴

Hrvatski narodni sloj osobnih imena javlja se više puta. Njemu pripadaju, primjerice, *Mirko, Milan* i njegova deminutivna inačica *Mile*⁴⁵, *Tomislav*⁴⁶, *Zlatko* kao i imena knezova i kraljeva hrvatske narodne dinastije tipa *Domagoj* i *Krešimir* po obliku dvostruka, stara naro-

³⁶ *Nikola* – grč. koji je narodni pobjednik.

³⁷ *Stjepan* (ijekavski), *Stipan* (ikavski), *Stipe* (od *Stipan*) – grč. vijenac, kruna.

³⁸ *Petar* »staro grčko značenje »stijena«, pridjevak koji je Krist dao apostolu Šimunu, nazvavši ga aramejskom riječju *kephā(s)* u istom značenju.« Usp. P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, str. 136.

³⁹ *David* – heb. ljubljen, prijatelj.

⁴⁰ »Izuzetak su primjeri kada hipokoristički imenski lik u svakodnevnoj komunikaciji čestom uporabom pre-raste u ime nulte afektivnosti (*Kata* < *Katika*). Afektivna vrijednost varijantnog imena ovisi o komunikacijskom kontekstu. Istoizrazno ime (npr. *Kata*) može imati hipokoristični, pejorativni ili afektivno neobojeni prizvuk.« Usp. A. FRANČIĆ, »Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj«, str. 24.

⁴¹ *Fabijan*, ime drugog sveca zaštitnika Gacke doline, jedno je od najčešćih muških osobnih imena u Kutrevu, 20-ak kilometara udaljenom selu od Otočca.

⁴² Kapela Sv. Josipa izgrađena je 1908. godine. Na oltaru sv. Josipa nalaze se kipovi Marije Magdalene i sv. Roka. O utjecaju tih kipova i oltara te samog postojanja Crkve bezgrešnog začeća djevice Marije na Poljicima (dio Otočca) ili kapele Sedam žalosti blažene djevice Marije na Fortici (brdo u središtu grada) iz 1725. može se promatrati i u odnosu na brojnost ženskoga osobnog imena *Marija*.

⁴³ Osobno ime *Mihovil* pojavljuje se u inačicama *Mijat*, *Mijo* i *Mihovio* (ovaj oblik zabilježen je samo 1934. godine kada je bio izuzetno popularan pa je petorici dječaka nadjenuto to ime).

⁴⁴ P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, str. 143.

⁴⁵ Marko SAMARDŽIJA, *Leksikologija hrvatskoga jezika*, Zagreb, 1995.

⁴⁶ »Ime Tomislav nije svetačko nego narodno ime (od glagola *tomiti*, dakle »onaj koji tomi, prigušuje, utaže slavu«).« Usp. P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, str. 30. Hipokoristici toga imena su *Tomo* i *Tome*.

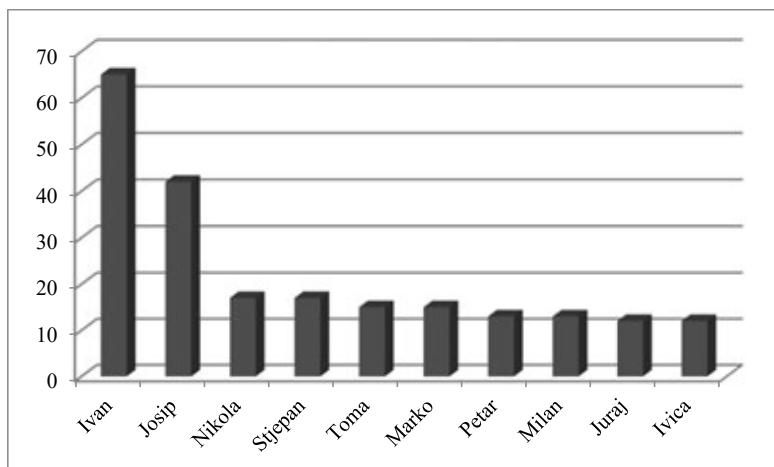
dna osobna imena u kojima se krije želja nadjevatelja da nositelji takvih osobnih imena imaju osobine koje su izražene leksičkim sadržajem u njima.⁴⁷

Najmanji je broj posuđenih osobnih imena kod kojih se, primjerice, talijanski utjecaj uočava u osobnim imenima *Renato*, *Mario* (od lat. *Marius* prema kršćanskome osobnom imenu *Marija*, latinskoga je podrijetla i osobno ime *Marijan*, koji također vuče jednak korijen) i *Mateo* (inačica biblijskoga osobnog imena *Matej*), njemačkoga su podrijetla osobna imena *Robert* i *Karlo* (»Izvorni je oblik njem. Karl, proizodi od svnjem. Kar(a)l – čovjek, muž, suprug. Carolus je tek njegov polatinjeni oblik.«⁴⁸), grčkoga *Filip*, dok su sljedeća osobna imena slavenskoga podrijetla: *Damir*, *Davor*, *Dražen*, *Zoran*.

I kod muških imena, u nešto manjoj mjeri nego kod ženskih, vidljiva je težnja za skraćivanjem imena pa u posljednjem promatranom razdoblju prevladavaju kraća imena za razliku od prvih dvaju razdoblja koja su u većem vremenskom odmaku od sadašnjosti u kojima su podjednako zastupljena dvosložna i višesložna osobna imena (npr. prvo razdoblje: *Toma*, *Mate*, *Jure*, *Krunoslav*, *Marijan*, *Zvonimir*; drugo razdoblje: *Joso*, *Pave*, *Šime*, *Stjepan*, *Bogomir*, *Krešimir*; treće razdoblje: *Fran*, *Jan*, *Niko*, *Teo*, *Vito*, *Borna*).

Pravopisna kolebanja javljaju se u pisanju samo nekoliko muških osobnih imena (isto kao i kod ženskih osobnih imena (npr. *Dario/Darijo*, *Gabriel/Gabrijel*, *Dorian/Dorijan*).

S obzirom na tvorbenu strukturu, vidljiva je prevaga temeljnih osobnih imena, npr. *Ivan*, *Petar*, *Mihovil*, *Juraj*, *David*, *Adam*, *Tomislav*, isto i kod ženskih osobnih imena, npr. *Jurja*, *Zora*, *Marija*, *Ivana*).

Grafikon 2. Najučestalija muška imena

⁴⁷ »Takva su imena vrlo bliska još starijim rečeničnim imenima, koja se još danas rabe u mnogim plemenima diljem svijeta.« Usp. P. ŠIMUNOVIC, *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*, str. 171.

⁴⁸ M. ŠIMUNDIĆ, *Rječnik osobnih imena*, str. 11.

Zaključak

Popisi, etimološka objašnjenja, značenjska i struktura klasifikacija osobnih imena pokazuju višestruku zanimljivost i bogatstvo antroponomijske građe područja župe Otočac. Korpus od blizu tisuću navedenih i obrađenih osobnih imena iz 20. i početka 21. stoljeća raznolik je i uvjetovan jezično-povijesnim odrednicama. »Svaka epoha (...) posjeduje karakterističan repertoar imena. U graničnim razdobljima uočavamo smjene i promjene repertoara. (...) U imenima je sadržan *duh epohe* u kojoj su imena u uporabi i jezične značajke određenoga razdoblja i određenoga kraja. Imena se začinju u različitim socijalnim, intimnim sredinama i ostvaruju se u zavičajnom idiomu. Motiv imena je izvanjezična konstanta. Izbor imena je društveno-povijesna konstanta, a oblik imena je jezična stvarnost obilježena prostornim, dijalekatnim značajkama i vremenskim, jezičnorazvojnim značajkama.«⁴⁹

Najučestalija osobna imena tijekom promatranoga razdoblja koja su roditelji davali svojoj djeci bila su osobna imena kršćanske provenijencije *Marija* i *Ivan*. Osobna imena iz toga sloja prisutna su u kontinuitetu kroz svih stotinjak istraživanih godina i to u velikom postotku, a mogu se uočiti i neke male specifičnosti u procesu imenovanja kao što je, primjerice, malo veći prodror osobnih imena iz općeslavenskoga, a time i hrvatskoga osobnoimenskog areala između dvaju svjetskih ratova u otočki osobnoimenski korpus. Nakon Drugoga svjetskog rata nema izrazitijih promjena u odnosu na prethodno razdoblje, osim što se neznatno povećao broj posuđenih osobnih imena. Otočka sredina danas prestaje biti tradicionalna na svim razinama društvenih odnosa, što je vjerojatno uzrokom izrazitijeg prodora pomodnih osobnih imena. Time se otočka antroponimija uklapa u hrvatski antroponomijski sustav jer su rezultati brojnih istraživanja⁵⁰ pokazali da su svetačka imena dominantna sve do sredine 20. stoljeća, potom se imenski sustav obogaćuje narodnim imenima, a u posljednjih nekoliko desetaka godina moguće je uočiti rast broja pomodnih i netradicijskih imena. Veći odmak u prošlost donosi sklonost višesložnim osobnim imenima. Leksički sadržaj i motiv nastanka osobnih imena uvijek su društveno uvjetovani, etimološki i u društvenom poticaju jasni. Ti sadržaji sačuvani u osobnim imenima izražavaju svjetonazor ljudi koji daju ta imena. U tome je veliko povijesno, sociološko i sociolingvističko značenje osobnih imena.⁵¹ Otočani su svoju jezičnu i onomastičku kulturu pokazali odlučivši se za takav izbor osobnih imena koji potvrđuje višestoljetnu kršćansku i nacionalnu osviještenost, počevši od značaja crkve sv. Mikule (Nikole) iz početka drugoga tisućljeća preko Otočke biskupije nekoliko stoljeća poslije pa do opisane suvremenosti. Rezultati ovoga istraživanja pokazuju da župa Otočac na onomastičkome polju predstavlja pravi primjer uzornoga vjerskog življena.

⁴⁹ P. ŠIMUNOVIĆ, *Uvod u hrvatsko imenoslovje*, str. 280.

⁵⁰ Vidjeti rad Andjele FRANČIĆ »Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj«, *Rasprave: Časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovje*, sv. 22, Zagreb, 1996., str. 17–36.

⁵¹ Primjerice etimološki sadržaj u izboru svetačkih imena nema nikakva udjela jer je »sadržaj imena određen karakterom sveca koji imenovanom postaje zaštitnikom.« (A. FRANČIĆ, »Pregled mijena imenske formule i osobnog imena u njoj«, str. 25)

Summary

PERSONAL NAMES PARISH OTOČAC FOCUS ON PERSONAL NAMES CHRISTIAN PROVENANCE SINCE THE EARLY 20th CENTURY TO THE PRESENT

This paper gives an overview of anthroponymy of Otočac parish. In the Register of baptism for the city of Otočac and surrounding villages a rich anthroponymic material was found and the analysis of personal names for a period of one hundred years (from the beginning of the 20th century until modern times) was conducted. Many individual names were studied, as well as diversity among the names, origins, formation of names, spelling features and historical determination of all names with special emphasis on names of Christian provenance. The analysis of records from the Register of baptisms in the specified period led to establishing the collection of personal names that were given to the newborn children (820 personal names), and a considerable number of names of Christian provenance (508 personal names) clearly shows long tradition of raised Christian awareness of the local population.

KEY WORDS: *anthroponyms, Register of baptisms, Otočac parish.*

Popis osobnih imena, broj nositelja i čestotnost njihova pojavljivanja u primjernim godinama

Godina 1909. – 62 osobna imena (147 nositelja osobnih imena – 81 muških, 66 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (12 – 14,81%), *Toma* (8 – 9,88%), *Josip* (6 – 7,41%), *Stjepan* (6 – 7,41%), *Mijo* (5 – 6,17%), *Nikola* (4 – 4,94%), *Dane* (3 – 3,7%), *Frane* (3 – 3,7%), *Marko* (3 – 3,7%), *Mate* (3 – 3,7%), *Petar* (3 – 3,7%), *Franjo* (2 – 2,47%), *Stipan* (2 – 2,47%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (1,23%): *Anton, Ante, Danijel, Dragutin, Emil, Franjica, Ilija, Juraj, Jure, Karlo, Krunoslav, Mihovil, Milan, Marijan, Pavao, Slavko, Silvije, Stanko, Šime, Vilim, Zvonimir*.

Ženska osobna imena: *Marija* (15 – 22,73%), *Ana* (8 – 12,12%), *Kata* (8 – 12,12%), *Manda* (6 – 9,09%), *Eva* (3 – 4,55%), *Anka* (2 – 3,03%), *Dragica* (2 – 3,03%), *Ružica* (2 – 3,03%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (1,52%): *Agneza, Emica, Genoveva, Ivanja, Ivanjica, Jele, Josipa, Katica, Katarina, Klara, Ljubica, Marija Mandaljena, Marta, Milka, Roža, Ruža, Rozalija, Rozarija, Viktorija, Vilma*.

Godina 1916. – 40 osobnih imena (70 nositelja osobnih imena – 30 muških, 40 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (4 – 13,33%), *Josip* (3 – 10%), *Mate* (3 – 10%), *Toma* (3 – 10%), *Juraj* (2 – 6,67%), *Karlo* (2 – 6,67%), *Nikola* (2 – 6,67%), *Petar* (2 – 6,67%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (3,33%): *Antun, Božidar, Franjo, Luka, Milan, Mihovil, Rudolf Vilim, Stjepan, Vjenceslav*.

Ženska osobna imena: *Marija* (10 – 25%), *Kata* (4 – 10%), *Manda* (3 – 7,5%), *Emilija* (2 – 5%), *Ivanja* (2 – 5%), *Josipa* (2 – 5%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (2,5%): *Ana, Anka, Antonija, Božica, Danica, Jelena, Klara, Katarina, Marija Mandaljena, Milka, Matilda, Marija Josipa, Nada Veronika, Ružica Marija, Roža France, Rozarija, Zita Dragica Marija*.

Godina 1923. – 55 osobnih imena (101 nositelj osobnih imena – 49 muških, 52 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (9 – 18,37%), *Josip* (7 – 14,29%), *Nikola* (3 – 6,12%), *Toma* (3 – 6,12%), *Mijo* (2 – 4,08%), *Mate* (2 – 4,08%), *Milan* (2 – 4,08%), *Petar* (2 – 4,08%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (2,04%): *Ante Ivica, Ante, Božo, Drago, Danijel, Franjo, Frane, Filip, Ivan Stipe, Ivan Janko, Ilija Ivan, Jure, Luka, Martin Pavao, Petar Anton, Silvester, Vuk, Vlatko Marijan*.

Ženska osobna imena: *Marija* (12 – 23,08%), *Dragica* (3 – 5,77%), *Eva* (3 – 5,77%), *Francika* (3 – 5,77%), *Kata* (3 – 5,77%), *Josipa* (2 – 3,85%), *Mande* (2 – 3,85%), *Roža* (2 – 3,85%), *Ružica* (2 – 3,85%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (1,92%): *Aleksandra, Antonija, Antonija Štefanija, Ana, Đurđica, Hedviga, Ivanja, Jelena, Julijana, Jelka, Kate, Karmela Marija Antonija, Mandica, Mandalena, Nada, Paula Julka, Štefanija, Vjekoslava, Zora, Zorka*.

Godina 1934. – 50 osobnih imena (94 nositelja osobnih imena – 52 muških, 42 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (13 – 25%), *Mihovio* (5 – 9,62%), *Josip* (4 – 7,69%), *Nikola* (4 – 7,69%), *Stjepan* (4 – 7,69%), *Ivica* (3 – 5,77%), *Petar* (3 – 5,77%), *Juraj* (2 – 3,85%), *Tomo* (2 – 3,85%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (1,92%): *Ante, Andrija, Blaž, Božidar, Filip, Franjo, Milan, Mate, Pavao, Slavko, Vid, Zvonko*.

Ženska osobna imena: *Anka* (5 – 11,9%), *Ana* (4 – 9,52%), *Marija* (3 – 7,14%), *Kata* (2 – 4,76%), *Katica* (2 – 4,76%), *Katarina* (2 – 4,76%), *Štefanija* (2 – 4,76%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (2,38%): *Anita, Dragica, Gordana Ana, Ivanja, Josipa, Julijana, Julka, Jelena, Lucija, Lucija Ana, Marica, Mandica, Marija Magdalena, Margareta, Mira, Nevenka, Ruža, Slavica, Slavka, Vjera, Vesna Marija, Zora*.

Godina 1943. – 68 osobnih imena (126 nositelja osobnih imena – 62 muških, 64 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (11 – 17,74%), *Milan* (6 – 9,68%), *Joso* (4 – 6,45%), *Nikola* (4 – 6,45%), *Josip* (3 – 4,84%), *Jure* (3 – 4,84%), *Božo* (2 – 3,23%), *Juraj* (2 – 3,23%), *Petar* (2 – 3,23%), *Stjepan* (2 – 3,23%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo

jedanput (1,61%): *Adam, Andrej, Ante, Bogomir, Božidar, Dane, Danijel, Franjo, Ivica, Ilija, Karlo, Luka, Miroslav, Marin, Marko, Mate Ante, Mijo, Mile, Perica, Stipe, Šime, Tomica, Želimir Josip.*

Ženska osobna imena: *Marija* (13 – 20,31%), *Anka* (4 – 6,25%), *Dragica* (4 – 6,25%), *Kata* (3 – 4,69%), *Marica* (3 – 4,69%), *Božica* (2 – 3,13%), *Katica* (2 – 3,13%), *Milka* (2 – 3,13%), *Mirjana* (2 – 3,13%), *Ruža* (2 – 3,13%), *Ružica* (2 – 3,13%), *Zora* (2 – 3,13%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (1,56%): *Antonija, Antonija Biserka, Andela Ana, Biserka Vilma, Durđica, Evica, Gordana, Ivka, Jelka, Julka, Katarina, Lucija, Ljubica, Manda, Nevenka, Olga Ruža, Reza, Roža, Slavka, Štefica, Vjera, Zlata Jelena, Zorka.*

Godina 1950. – 56 osobnih imena (78 nositelja osobnih imena – 41 muških, 37 ženskih)

Muška osobna imena: *Josip* (5 – 12,20%), *Drago* (2 – 4,88%), *Ivica* (2 – 4,88%), *Juraj* (2 – 4,88%), *Marko* (2 – 4,88%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (2,44%): *Adam, Ante Milan, Bruno Miroslav, Božo, Dane, Davor Dinko, Emil, Franjo, Ivan Željko, Joso, Josip Ivan, Josip Vlado, Marijan, Marko Dragutin, Milan, Milan Boris, Milan Nikola, Mile, Nikola, Pave, Slavko, Tadija Stjepan, Tomo, Vid Ante, Vlade, Vladimir, Vlatko, Zdenko Ivan.*

Ženska osobna imena: *Marija* (7 – 18,92%), *Katica* (3 – 8,11%), *Ruža* (3 – 8,11%), *Anka* (2 – 5,41%), *Kata* (2 – 5,41%), *Milka* (2 – 5,41%), *Ružica* (2 – 5,41%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (2,7%): *Ana, Albina Marija, Andela, Anka Jadranka, Blaženka, Božica Anka, Hedviga Ružica, Ivana Anka, Katica Vera, Mandica, Marica, Marijana, Mira, Rozarija, Ruža Andela, Ružica Božica.*

Godina 1960. – 50 osobnih imena (64 nositelja osobnih imena – 35 muških, 29 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivica* (3 – 8,57%), *Josip* (3 – 8,57%), *Juraj* (2 – 5,71%), *Mihovil Mile* (2 – 5,71%), *Nikola* (2 – 5,71%), *Stjepan* (2 – 5,71%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (2,86%): *Damir Leo, Dražen Drago, Franjo, Ivan, Jadranko Vjekoslav, Jerko Velimir, Jure, Krešimir, Marko, Milan, Petar, Petar Aleks, Šime, Toma, Toma Dražen, Tomislav, Zdravko Mile, Zoran Juraj, Željko, Željko Franjo.*

Ženska osobna imena: *Marija* (3 – 10,34%), *Božica* (2 – 6,9%), *Mandica* (2 – 6,9%), *Milka* (2 – 6,9%), *Ružica* (2 – 6,9%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (3,45%): *Andela Anka, Anka, Ankica, Hermina Emica, Ivanka, Jasna Ivana, Josipa, Katarina, Marica, Marijana, Marina Marija, Mira, Mira Marija, Olga, Slavica, Vjera, Vjera Verica, Vjerica.*

Godina 1971. – 38 osobna imena (52 nositelja osobnih imena – 26 muških, 26 ženskih)

Muška osobna imena: *Željko* (4 – 15,38%), *Ivica* (3 – 11,54%), *Josip* (3 – 11,54%), *Damir* (2 – 7,69%), *Tomislav* (2 – 7,69%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo

jedanput (3,85%): *Boris, Darko, Davor, Dinko, Krešimir Petar, Marin, Pavao Slobodan, Predrag, Tomislav Darko, Zdravko, Zoran, Zvonko.*

Ženska osobna imena: *Marija (3 – 11,54%), Josipa (2 – 7,69%), Mirjana (2 – 7,69%), Snježana (2 – 7,69%).* Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (3,85%): *Ankica, Dijana, Dubravka, Draga Darinka, Ivanka, Jadranka Marija, Jasminka, Katica, Laura, Ljiljana, Marijana, Marina, Mirjana Mira, Nada, Tatjana Marija, Verica, Vesna, Željka.*

Godina 1985. – 26 osobnih imena (34 nositelja osobnih imena – 19 muških, 15 ženskih)

Muška osobna imena: *Danijel (2 – 10,53%), Dražen (2 – 10,53%), Tomislav (2 – 10,53%), Željko (2 – 10,53%).* Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (5,26%): *Domagoj, Ivan, Ivica Damir, Josip, Jurica, Mario, Mihael, Mislav, Nikica, Zdravko Saša, Zlatko Matija.*

Ženska osobna imena: *Ivana (3 – 20%), Božica (2 – 13,33%), Katarina (2 – 13,33%).* Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (6,67%): *Ana, Andreja, Antonela, Božana, Emilija, Jasmina, Mihaela, Željka.*

Godina 1993. – 50 osobnih imena (64 nositelja osobnih imena – 32 muških, 32 ženskih)

Muška osobna imena: *Antonio (3 – 9,38%), Ivan (3 – 9,38%), Marko (3 – 9,38%), Mario (2 – 6,25%), Tomislav (2 – 6,25%).* Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (3,13%): *Aleksandar, Alen, Andrej, Danijel, Darko, David, Davor, Dino, Ivan Vanja, Josip Nebojša, Karlo, Luka, Matej, Matija, Miran, Mislav, Robert, Stjepan Sandi, Tino.*

Ženska osobna imena: *Ivana (3 – 9,38%), Iva (2 – 6,25%), Martina (2 – 6,25%), Snježana (2 – 6,25%), Tamara (2 – 6,25%).* Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (3,13%): *Ana, Anamarija, Ana Sanja, Antonija, Barbara, Bernarda, Božica, Danijela, Dubravka, Đurđica, Eva, Irma, Jelena, Marija, Marijana, Marija Dragana, Marija Tatjana, Mirela, Valentina, Valerija, Viktorija.*

Godina 2000. – 33 osobna imena (44 nositelja osobnih imena – 27 muških, 17 ženskih)

Muška osobna imena: *Karlo (3 – 11,11%), Marin (3 – 11,11%), Filip (2 – 7,41%), Luka (2 – 7,41%), Martin (2 – 7,41%), Tomislav (2 – 7,41%).* Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (3,7%): *Antonio, Borna, David, Dragan, Ivica, Kristijan, Lucijan Lučano, Marko, Matija, Mihael, Patrik, Tomo, Zoran.*

Ženska osobna imena: *Ana (2 – 11,76%), Anita (2 – 11,76%), Petra (2 – 11,76%).* Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (5,88%): *Andrea, Anja, Dora, Lara, Laura, Marija, Marta, Mia, Mirela, Paula, Slavica.*

Godina 2001. – 40 osobnih imena (48 nositelja osobnih imena – 26 muških, 22 ženskih)

Muška osobna imena: *Josip (3 – 11,54%), Marko (3 – 11,54%), Dario (2 – 7,69%), Florijan (2 – 7,69%), Matej (2 – 7,69%).* Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo

jedanput (3,85%): *Adam, Ante, Bruno, Domagoj, Dominik, Ivan, Kristijan, Mateo, Matija, Marin, Marin Petar, Mario, Tin, Valentin.*

Ženska osobna imena: *Lucija* (2 – 9,09%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (4,55%): *Anamarija, Ana-Marija, Diana, Dijana, Ena, Gabrijela, Jelena, Karolina, Lara, Laura, Leonarda, Lorena, Marija, Marieta, Martina, Mari-Izabel, Mirjana, Romana, Sara, Tomislava.*

Godina 2005. – 39 osobnih imena (44 nositelja osobnih imena – 17 muških, 27 ženskih)

Muška osobna imena: *Dario* (2 – 11,76%), *Ivan* (2 – 11,76%), *Matej* (2 – 11,76%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (5,88%): *Antonio Rudolf, Bruno, Dino, Gabrijel, Jakov, Marin, Matija, Niko, Patrik, Stjepan, Teo.*

Ženska osobna imena: *Ana* (2 – 7,41%), *Anamarija* (2 – 7,41%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (3,7%): *Anka, Danijela, Doris, Draženka, Helena, Iva, Jasmina, Karla, Leona, Leonarda, Leonita, Lora, Lorena, Majda, Marcela, Martina, Nada, Nataša, Nika, Nikolina, Suzana, Šaha, Viktorija.*

Godina 2006. – 28 osobnih imena (32 nositelja osobnih imena – 15 muških, 17 ženskih)

Muška osobna imena: *Filip* (2 – 13,33%), *Luka* (2 – 13,33%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (6,67%): *Adrijan Nikola, Andelo, Antonio, David, Dino, Dorijan, Gabriel, Ivan, Mario, Mateo, Tomislav.*

Ženska osobna imena: *Nika* (2 – 11,76%), *Petra* (2 – 11,76%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (5,88%): *Antonela, Antonia, Bernarda, Julija, Jurja, Josipa, Lana, Marija, Mihaela, Neda, Nina, Sara, Tonka.*

Godina 2009. – 28 osobnih imena (30 nositelja osobnih imena – 18 muških, 12 ženskih)

Muška osobna imena: *Stjepan* (2 – 11,11%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (5,56%): *Borna, Bruno, Carlos, Dominik, Dorijan, Filip, Gabriel, Gabrijel, Ivan, Josip, Karlo, Luka, Mate, Matej, Roko, Vito Luka.*

Ženska osobna imena: *Lana* (2 – 16,67%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (8,33%): *Anja, Ivana, Katja, Magdalena, Matea, Mia, Rebeka, Sara, Simona, Žana.*

Godina 2010. – 31 osobna imena (34 nositelja osobnih imena – 15 muških, 19 ženskih)

Muška osobna imena: *David* (3 – 20%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (6,67%): *Borna, Božidar, Dorian, Gabrijel, Ivan, Jan, Juraj, Maks Anton, Mateo, Niko, Tomislav, Vito.*

Ženska osobna imena: *Nika* (2 – 10,53%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (5,26%): *Ana-Marija, Aneta, Daliborka, Daria, Elizabeta, Ema, Josipa, Klara, Lela, Lorena, Marta, Mia Marija, Petra, Sara, Sara Lina, Tena, Uršula.*

Godina 2012. – 35 osobnih imena (37 nositelja osobnih imena – 18 muških, 19 ženskih)

Muška osobna imena: *David* (2 – 11,11%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (5,56%): *Adrijan, Ante, Borna, Domagoj, Filip, Gabriel, Ivano, Ivan Tona, Jakov, Josip, Karlo, Matija, Mihael, Mijat, Rafael, Viktor*.

Ženska osobna imena: *Lana* (2 – 10,53%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (5,26%): *Anamarija, Antonija, Doris, Ema, Eva, Franka, Iva, Katja, Lena, Magda, Marcela, Marija, Nika, Petra, Sara, Snježana, Tena*.

Godina 2013. – 31 osobno ime (34 nositelja osobnih imena – 18 muških, 16 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (3 – 16,67%), *Jakov* (2 – 11,11%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (5,56%): *Emanuel, Gabriel, Karlo, Luka, Marin, Marko, Mateo, Mihael, Patrik, Sandro, Sebastijan, Stipe, Teo*.

Sva se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (6,25%): *Dita, Dorotea, Ivana, Ivana Magdalena, Katarina, Lana, Lara, Leona, Marta, Mia Ana, Nikol, Petra, Rafaela, Sara, Tena, Vita*.

Godina 2014. – 27 osobnih imena (29 nositelja osobnih imena – 15 muških, 14 ženskih)

Muška osobna imena: *Renato* (2 – 13,33%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (6,67%): *Gabrijel, Grga, Marijan, Niko, Mateo Lovro, Lovro Mateo, Luka, Mate, Josip Jan, David, Fran, Jakov, Diego*.

Ženska osobna imena: *Melani* (3 – 21,43%), *Martina* (2 – 14,29%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (7,14%): *Nives, Anika, Iva, Adriana, Tea, Lucija, Lara, Vita, Elena*.

Godina 2015. – 35 osobnih imena (39 nositelja osobnih imena – 22 muških, 17 ženskih)

Muška osobna imena: *Ivan* (2 – 9,09%), *Josip* (2 – 9,09%), *Jakov* (2 – 9,09%). Sljedeća se muška osobna imena javljaju samo jedanput (4,55%): *Ante, Matteo, Lovro, Niko, Borna, Marin, Davor, Fran, Silvio, Jan, Antonio, Ivano, Andro, Filip, Moreno, Tommy*.

Ženska osobna imena: *Ema* (2 – 11,76%). Sljedeća se ženska osobna imena javljaju samo jedanput (5,88%): *Karmen, Dina, Tonka, Pia Marija, Patricija, Melani, Sofia Marija, Tena, Leonarda, Tara, Dora Ivanka, Katja, Lea, Emily Ana, Eva-Marija*.

